

Fundusze Europejskie
dla Rybactwa

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

ROCZNY PLAN KONTROLI PROGRAMU FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA RYBACTWA na lata 2021-2027

na rok obrachunkowy
od 1.07.2026 r. do 30.06.2027 r.

Warszawa, 19 czerwca 2026 r.

Akceptuję

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Jacek Czerniak
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Spis treści

Słownik skrótów i pojęć	3
I. Opis systemu kontroli	5
1. Struktura organizacyjna w instytucjach odpowiedzialnych za prowadzenie kontroli	5
1.1. Instytucja zarządzająca	5
1.2. Instytucja pośrednicząca	6
2. Regulacje prawne oraz procedury związane z realizacją kontroli w ramach programu	6
2.1. Instytucja zarządzająca	6
2.2. Instytucja pośrednicząca	7
3. Założenia dotyczące kontroli	7
3.1. Instytucja zarządzająca	7
3.2. Instytucja pośrednicząca	7
II. Warunki kontroli operacji	8
1. Metodyka doboru procesów/operacji do kontroli	8
1.1. Kontrole systemowe	8
1.2. Kontrole RLKS	9
1.3. Kontrole operacji – do zakończenia operacji	9
1.4. Kontrole operacji – kontrole w okresie trwałości operacji	11
2. Określenie wielkości próby operacji	11
3. Informacja nt. planowanego zlecenia działań kontrolnych podmiotom zewnętrznym w danym roku obrachunkowym, w tym szacowana liczba tych kontroli	14
III. Harmonogram realizacji czynności kontrolnych	14
1. Instytucja zarządzająca	14
2. Instytucja pośrednicząca	15

Słownik skrótów i pojęć

Agencja – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;

CST2021 – system, o którym mowa w art. 2 pkt. 5 ustawy o EFMRA, tj. system rejestracji i przechowywania w formie elektronicznej danych dotyczących każdej operacji, niezbędnej do monitorowania, ewaluacji, zarządzania finansowego, weryfikacji i audytów, a także zapewnia bezpieczeństwo, integralność i poufność danych oraz uwierzytelnianie użytkowników;

DR – Departament Rybołówstwa w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi;

EFMRA – Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury;

FMK – Wydział Finansów, Monitorowania i Kontroli w Departamencie Rybołówstwa Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi;

IP – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, będąca zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy EFMRA instytucją pośredniczącą programu;

IZ – minister właściwy do sprawy rybołówstwa, będący zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy EFMRA instytucją zarządzającą programem;

LSR – Wydział Lokalnych Strategii Rybackich w Departamencie Rybołówstwa Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi;

MRiRW – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi;

plan kontroli – sporządzony na podstawie art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury na lata 2021-2027 (Dz. U. z 2023 r. poz. 1273) (dalej: ustawa EFMRA);

porozumienie pomiędzy IZ a IP – zawarte na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy EFMRA porozumienie z dnia 19 października 2023 roku zawarte pomiędzy Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, reprezentującym instytucję zarządzającą programem Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027, a Prezesem Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, reprezentującym instytucję pośredniczącą w realizacji programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027;

program – program Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027;

RLGD – Rybackie Lokalne Grupy Działania;

RLKS – rozwój lokalny kierowany przez społeczność;

rok obrachunkowy – rok obrachunkowy, o którym mowa w art. 2 pkt 29 rozporządzenia ogólnego, oznacza okres od dnia 1 lipca do dnia 30 czerwca kolejnego roku, z wyjątkiem pierwszego roku obrachunkowego w okresie programowania, w odniesieniu do którego oznacza on okres od terminu rozpoczęcia kwalifikowalności wydatków do dnia 30 czerwca 2022 r.; w przypadku ostatniego roku obrachunkowego oznacza okres od dnia 1 lipca 2029 r. do dnia 30 czerwca 2030 r.;

rozporządzenie ogólne – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm.);

rozporządzenie dot. kontroli – rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 października 2023 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu oraz terminów przeprowadzenia kontroli programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027 oraz wzoru upoważnienia do wykonywania czynności w ramach tych kontroli (Dz.U 2023 poz. 2394);

ustawa EFMRA – ustawa z dnia 26 maja 2023 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1273);

wytyczne dot. kontroli – wydane na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy EFMRA wytyczne dotyczące zasad przeprowadzania kontroli realizowanych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027 zatwierdzone 23.05.2025 r. przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

I. Opis systemu kontroli

1. Struktura organizacyjna w instytucjach odpowiedzialnych za prowadzenie kontroli

1.1. Instytucja zarządzająca

Funkcje i zadania instytucji zarządzającej programem, w tym zapewnienie systemu zarządzania i kontroli w odniesieniu do programu, zostały określone w art. 69 ust. 1 i art. 72 rozporządzenia ogólnego oraz w art. 4 ustawy EFMRA. Szczegółowe regulacje dotyczące prowadzenia przez IZ kontroli wynikają z ustawy EFMRA, rozporządzenia dot. kontroli oraz wytycznych dot. kontroli.

Przeprowadzaniem kontroli w ramach programu zajmują się pracownicy wydziału Finansowania, Monitorowania i Kontroli (dalej: FMK) oraz Lokalnych Strategii Rozwoju (dalej: LSR) w ramach DR MRiRW. Do zadań wydziału FMK w zakresie działań kontrolnych należy w szczególności: prowadzenie analiz ryzyka, celem których jest przygotowanie kontroli systemowych oraz wytypowanie operacji do kontroli po zakończeniu realizacji operacji (ex-post), koordynowanie opracowywania rocznych planów kontroli dla programu, prowadzenie prac związanych z planowaniem, przeprowadzaniem kontroli i sprawozdawczością zgodnie z właściwością Departamentu. Pracownicy zatrudnieni w wydziale FMK przeprowadzają kontrole systemowe w instytucji pośredniczącej programu oraz kontrole w miejscu realizacji operacji w ramach programu jak również, w uzasadnionych przypadkach, u beneficjenta pomocy technicznej. Wydział LSR w ramach swoich kompetencji realizuje w szczególności zadania związane z kontrolą Rybackich Lokalnych Grup Działania, w tym koordynowanie, planowanie i przeprowadzanie kontroli w RLGD wynikających z umów ramowych.

W strukturze wydziału FMK planowaniem, przeprowadzaniem i sprawozdawczością z kontroli zajmuje się 4 pracowników tego wydziału, co stanowi 4 etaty. W wydziale LSR nie ma pracowników (etatów) realizujących wyłącznie zadania w zakresie planowania, przeprowadzania i sprawozdawczości z kontroli RLGD, natomiast 4 pracowników tego wydziału w ramach realizowanych zadań zajmuje się między innymi kontrolami RLGD.

W kontrolach koordynowanych przez wydział FMK i LSR mogą uczestniczyć pracownicy innych wydziałów DR, w tym zajmujący się w szczególności wdrażaniem poszczególnych priorytetów.

Pracownicy FMK, w uzasadnionych przypadkach, mogą również brać udział w kontrolach zewnętrznych prowadzonych przez Komisję Europejską, Europejski Trybunał Obrachunkowy oraz Europejski Urząd do Spraw Zwalczania Nadużyć Finansowych.

1.2. Instytucja pośrednicząca

W Agencji za proces przygotowywania i realizacji kontroli jest odpowiedzialny Departament Baz Referencyjnych i Kontroli Terenowych będący w strukturze organizacyjnej Centrali Agencji. Do realizacji zadań kontrolnych w tym Departamencie zaangażowane są: Wydział Nadzoru i Kontroli Sektora Rybnego, Grup Producentów oraz Wsparcia Rynkowego (5 etatów) oraz Wydział ds. typowania (1 etat).

Struktura organizacyjna Agencji jest trzypoziomowa i obejmuje Centralę Agencji, 16 Oddziałów Regionalnych w każdym województwie oraz 314 Biur Powiatowych. Wniosek do kontroli na miejscu może zostać skierowany na: zlecenie na każdym etapie jego obsługi przez pracownika Biura Wsparcia Rybactwa, Biura Wsparcia Inwestycji lub w wyniku typowania systemowego realizowanego w Departamencie Baz Referencyjnych i Kontroli Terenowych. Czynności kontrolne w ramach inwestycji realizowanych w ramach programu będą wykonywane przez pracowników Biur Kontroli na Miejscu w Oddziałach Regionalnych Agencji.

W Biurach Kontroli na Miejscu jest zatrudnionych na stałe łącznie 500 inspektorów terenowych, którzy mogą wykonywać również czynności kontrolne w ramach działań objętych programem bezpośrednio u wnioskodawców lub ostatecznych odbiorców wsparcia. Dodatkowo zatrudnionych jest 250 osób na stanowiskach przygotowania i obsługi dokumentacji, których zadaniem jest m.in. przygotowanie dokumentacji niezbędnej do realizacji czynności kontrolnych w terenie, oceną formalną i merytoryczną, w tym zatwierdzeniem informacji pokontrolnej oraz przekazaniem dokumentacji pokontrolnej do podmiotu kontrolowanego i pracowników zajmujących się rozpatrywaniem wniosków. W Biurach Kontroli na Miejscu za szczegółową realizację zleconych lub wytypowanych kontroli są odpowiedzialni naczelnicy wydziałów oraz kierownik Biura Kontroli na Miejscu w Oddziale Regionalnym.

2. Regulacje prawne oraz procedury związane z realizacją kontroli w ramach programu

2.1. Instytucja zarządzająca

Kontrole przeprowadzane przez instytucję zarządzającą w ramach programu są realizowane na podstawie rozporządzenia ogólnego (art. 72), ustawy EFMRA (art. 42), rozporządzenia dot. kontroli oraz zgodnie z wytycznymi wydanymi na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy EFMRA, tj. wytycznymi dot. kontroli. Wytyczne obejmują najważniejsze procesy kontrolne i rodzaje prowadzonych kontroli oraz określają podstawowe obowiązki IZ, IP, RLGD oraz wnioskodawców i beneficjentów w ramach systemu kontroli programu.

Instytucja zarządzająca na podstawie porozumienia pomiędzy IZ a IP przekazała część zadań IZ do realizacji przez Agencję, w tym również prowadzenie kontroli administracyjnych i na miejscu operacji realizowanych w ramach programu.

2.2. Instytucja pośrednicząca

Agencja wykonuje czynności kontrolne na podstawie:

- ustawy EFMRA,
- rozporządzenia dot. kontroli,
- porozumienia pomiędzy IZ a IP,
- wytycznych dot. kontroli,
- wewnętrznych procedur zawartych w książce procedur KP-611-1022-ARiMR *Kontrole na miejscu w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027* oraz KP-611-255-ARiMR *Wybór beneficjentów do kontroli na miejscu oraz kontroli ex post w ramach PO „Rybactwo i Morze” na lata 2014-2020 oraz Programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027.*

3. Założenia dotyczące kontroli

3.1. Instytucja zarządzająca

Zgodnie z rozdziałem 6 ustawy EFMRA w ramach systemu zarządzania i kontroli programu zapewniona będzie realizacja kontroli systemowych, kontroli RLKS oraz kontroli operacji (wnioskodawców, beneficjentów).

W roku obrachunkowym, którego dotyczy plan kontroli, IZ będzie realizowała:

- kontrole systemowe, które służą sprawdzeniu prawidłowości realizacji przez IP zadań związanych z realizacją programu. Przedmiotem kontroli systemowych, mogą być wszystkie zadania IP wynikające z ustawy EFMRA, rozporządzeń wykonawczych, wytycznych lub powierzone IP na podstawie porozumienia, o którym mowa w art. 5 ust. 2 ustawy EFMRA. IZ może wybrać obszary objęte kontrolami systemowymi w danym roku obrachunkowym na podstawie przeprowadzonej analizy ryzyka,
- kontrole realizacji RLKS, które są przeprowadzane w RLGD w zakresie prawidłowości realizacji zadań RLGD określonych w umowie ramowej oraz realizacji Lokalnych Strategii Rozwoju.

3.2. Instytucja pośrednicząca

Na podstawie porozumienia pomiędzy IZ a IP w roku obrachunkowym od 1.07.2026 r. do 30.06.2027 r. planowane są kontrole na miejscu u wnioskodawców/beneficjentów programu na etapach:

- po złożeniu wniosku o dofinansowanie,
- w trakcie realizacji operacji,
- na zakończenie realizacji operacji,
- w okresie trwałości operacji.

Zakres kontroli obejmuje:

- elementy zlecone w przypadku kontroli na zlecenie;
- elementy listy kontrolnej w przypadku kontroli w wyniku typowania systemowego.

System kontroli na miejscu realizacji operacji zakłada możliwość przeprowadzania czynności kontrolnych projektów na wszystkich etapach jego obsługi.

II. Warunki kontroli operacji

1. Metodyka doboru procesów/operacji do kontroli

1.1. Kontrole systemowe

W roku obrachunkowym od 1.07.2026 r. do 30.06.2027 r. instytucja zarządzająca planuje przeprowadzenie w Agencji kontroli systemowych, które będą obejmowały działania wybrane z trzech obszarów wdrażania programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027, tj. obszaru:

- przeprowadzania, organizacji naborów wniosków o dofinansowanie,
- ocena wniosku o dofinansowanie, zawieranie umów o dofinansowanie,

- ocena zawierania aneksów do umów o dofinansowanie oraz wniosków o płatność, w tym kontrola prawidłowości i kwalifikowalności kosztów oraz zatwierdzanie kwot do wypłaty.

Obszary objęte kontrolami systemowymi zostały wytypowane na podstawie przeprowadzonej przez instytucję zarządzającą analizy ryzyka, której głównym założeniem było zidentyfikowanie zadań Agencji mających największy wpływ na terminowe wydatkowanie środków programu i dochowanie terminu, w którym państwa członkowskie mają obowiązek rozliczyć i certyfikować wydatki do Komisji Europejskiej (spełnienie zasady n+3). W wyniku przeprowadzonej analizy wytypowano trzy obszary, które będą podlegały kontroli w roku obrachunkowym: 1) dokonywanie oceny wniosków o dofinansowanie, 2) weryfikacja wniosków o płatność, w tym kontrola prawidłowości i kwalifikowalności kosztów oraz zatwierdzanie kwot do wypłaty oraz 3) organizowanie naborów wniosków o dofinansowanie.

Instytucja zarządzająca przed rozpoczęciem kontroli systemowych w ww. obszarach przeprowadzi analizę, na podstawie której zostaną określone działania obciążone najwyższym ryzykiem nieprawidłowej realizacji powierzonych zadań.

Kontrolami systemowymi zostanie objęta zarówno Centrali Agencji jak i Oddziały Regionalne, które przeprowadzały oceny merytoryczne operacji, wdrażanych w ramach wytypowanego do kontroli działania.

1.2. Kontrole RLKS

W roku obrachunkowym od 1.07.2026 r. do 30.06.2027 r. objętym planem kontroli programu instytucja zarządzająca planuje przeprowadzenie kontroli w 12 wybranych RLGD.

Dobór RLGD został oparty o wysokość pomocy przeznaczonej na realizację LSR ustalonej umową ramową w uwzględnieniu konieczności kontroli Grup o różnej specyfice (RLGD nadmorskie, śródlądowe) i rozmieszczeniu terytorialnym.

Przedmiotem planowanych kontroli będzie sprawdzenie prawidłowego funkcjonowania RLGD oraz realizacji LSR.

1.3. Kontrole operacji – do zakończenia operacji

W roku obrachunkowym, którego dotyczy plan kontroli Agencja będzie przeprowadzała kontrole administracyjne wniosków o dofinansowanie i wniosków o płatność oraz kontrole na miejscu realizacji operacji na etapie wniosku o płatność końcową. Kontrolom administracyjnym podlega 100 % złożonych ww. wniosków. Natomiast na etapie wniosku o płatność końcową powinno zostać skontrolowanych co najmniej 10 % kosztów kwalifikowalnych operacji odnoszących się do całej operacji, tj. wszystkich jej etapów.

Agencja dokonuje doboru próby operacji do kontroli metodą analizy ryzyka. Typowanie tą metodą polega na wyborze do kontroli beneficjentów obciążonych największym ryzykiem wystąpienia zamierzonego lub przypadkowego błędu skutkującego przyznaniem nienależnej pomocy finansowej. Ryzyko to jest określone na podstawie szeregu czynników ryzyka, takich jak np.: operacje o wysokiej wartości, nieprawidłowości z poprzednich lat oraz innych czynników aktualizowanych corocznie.

Typowaniu do kontroli na miejscu powinny podlegać wszystkie złożone wnioski o płatność końcową. Wytypowane wnioski do kontroli na miejscu powinny zostać skontrolowane przed

wypłatą płatności. Wnioski o płatność końcową, które raz podlegały typowaniu nie mogą brać udziału w kolejnym typowaniu. Wyjątkiem są typowania przeprowadzane w celu podwyższenia poziomu kontroli, w których biorą udział wszystkie wnioski o płatność w ramach danego działania z pominięciem tych, które zostały już skierowane do kontroli w tym samym roku.

Dla działania 2.3 Akwakultura środowiskowa (grupa rekompensaty wodnośrodowiskowe), ze względu na specyfikę operacji realizowanych w ramach tego działania, określono odrębną metodę wyboru operacji do kontroli. Pierwsze kontrole były przeprowadzone w 2024 r. po podpisaniu umów o dofinansowanie i dotyczyły sprawdzenia zadeklarowanej przez beneficjentów powierzchni stawów. W kolejnych latach, w tym również w poprzednim roku obrachunkowym, w ramach typowania metodą analizy ryzyka po złożeniu wniosku o płatność, do kontroli wybieranych jest 10 % operacji z podpisaną umową o dofinansowanie, co roku poczynsz od 2025 r. aż do upływu terminu zakończenia zobowiązań, tj. do końca 2027 r. lub 2028 r. typowanie przedstawia się następująco w:

- 2026 r. – 10 % operacji z puli wszystkich aktywnych umów o dofinansowanie,
- 2027 r. – 10 % operacji z puli wszystkich aktywnych umów o dofinansowanie,
- 2028 r. – 10 % operacji z puli wszystkich aktywnych umów o dofinansowanie (dla operacji rozpoczętych 01.01.2024 r.).

Kontrolą objęta jest weryfikacja zobowiązań z umowy o dofinansowanie. Natomiast w przypadkach podejrzenia wystąpienia nieprawidłowości w realizacji operacji należy przeprowadzić kontrolę na zlecenie komórki rozpatrującej wnioski na każdym etapie realizacji operacji.

Wyjątkami dla kontroli operacji na etapie wniosku o płatność końcową, które nie podlegają typowaniu do kontroli na miejscu, są operacje realizowane w ramach:

- działania 1.7 Trwałe zaprzestanie działalności połowowej w zakresie złomowania oraz operacji dotyczących utraty miejsca pracy na statku rybackim (natomiast operacje polegające na przekwalifikowaniu statku na działalność dochodową i niedochodową powinny być typowane na zasadach ogólnych),
- działania 1.8 Tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej,
- operacje o charakterze nieinwestycyjnym, w tym także operacje podlegające kontroli monitoringowej, dla których wszystkie dokumenty związane z realizacją operacji są weryfikowane i sprawdzane poprzez kontrolę administracyjną po złożeniu wniosku o płatność końcową, a podczas kontroli na miejscu nie ma możliwości ustalenia żadnych materialnych efektów realizacji operacji.

Typowania do kontroli na miejscu przeprowadzane będą cyklicznie przez cały rok w terminach uzależnionych od liczby podpisywanych umów.

Typowanie analizą ryzyka powinno skutkować kierowaniem do kontroli na miejscu operacji z jak największym prawdopodobieństwem wystąpienia nieprawidłowości, co związane jest bezpośrednio z parametrami analizy ryzyka.

Analiza ryzyka dotycząca roku obrachunkowego ma na celu typowanie do kontroli tych operacji, w których mogą wystąpić nieprawidłowości ze względu na fakt, iż istnieją przesłanki niespełniania zobowiązań wynikających z uczestnictwa w danym działaniu w ramach programu. W celu zweryfikowania aktualnych założeń na kolejny rok obrachunkowy po zakończeniu kampanii kontrolnej zostanie sporządzona analiza dotycząca stwierdzonych nieprawidłowości, co pozwoli na zweryfikowanie czy zastosowane zmiany wpłynęły pozytywnie na zwiększenie odsetka wykrywanych nieprawidłowości.

Pracownik wydziału typowania Departamentu Baz Referencyjnych i Kontroli Terenowych raz do roku sporządza analizę skuteczności zastosowanych parametrów i metod doboru próby. Wyniki tej analizy należy uwzględnić przy opracowywaniu parametryzacji na kolejny rok obrachunkowy. W przypadku, w którym zgromadzone dane nie pozwalają na sformułowanie wniosków mających wpływ na opracowanie parametryzacji w kolejnym roku, pracownik tego wydziału sporządza stosowną notatkę służbową z opisem zaistniałej sytuacji.

Dokument z wynikami analizy skuteczności zastosowanych parametrów w ramach poszczególnych działań programu przekazywany jest corocznie do wiadomości MRiRW.

1.4. Kontrole operacji – kontrole w okresie trwałości operacji

Instytucja pośrednicząca do typowania na etapie kontroli trwałości bierze pod uwagę operacje, dla których na koniec roku obrachunkowego (tj. na dzień 30 czerwca) wypłacono płatność końcową, oraz nie minął okres utrzymania trwałości wymogów operacyjnych. Analogicznie jak w przypadku kontroli operacji na etapie wniosku o płatność końcową do typowania na etapie kontroli trwałości nie są brane pod uwagę operacje realizowane w działaniu 1.7 Trwałe zaprzestanie działalności połowowej, 1.8 Tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej oraz operacje o charakterze nieinwestycyjnym, w tym także operacje podlegające kontroli monitoringowej – opisane w pkt 1.3 planu kontroli. Do kontroli trwałości wybrano 3 % operacji podlegających typowaniu.

2. Określenie wielkości próby operacji

2.1 Instytucja zarządzająca

Kontrola systemowa

Po przeprowadzeniu analizy ryzyka instytucja zarządzająca skontroluje najbardziej ryzykowne działania w wybranych obszarach. Przed przygotowaniem dokumentacji kontrolnej zostaną wytypowane operacje na podstawie, których będzie przeprowadzona weryfikacja procesu wdrażania przez Agencję wybranych do kontroli obszarów.

Czynności kontrolne zostaną przeprowadzone, w szczególności na podstawie dokumentacji w systemie CST2021, związanej z procesem obsługi i oceny merytorycznej poszczególnych operacji. Liczba ocenianych operacji będzie uzależniona od liczebności składu zespołu kontrolnego oraz od złożoności wybranych operacji.

Tabela nr 1 – wykaz obszarów kontroli zaplanowanych do przeprowadzenia przez IZ

Lp.	Nazwa kontrolowanego obszaru	Zakres kontroli
1.	przeprowadzanie, organizacja naborów wniosków o dofinansowanie	Zgodność realizacji zadań powierzonych instytucji pośredniczącej z obowiązującymi przepisami i procedurami w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027, w tym sprawdzenie procesu obsługi operacji w obszarze przeprowadzanie, organizacji naborów wniosków o dofinansowanie poprzez weryfikację: - organizowania naborów wniosków o dofinansowanie, - oceny przyznanej operacji zgodnie z kryteriami, - ustalania kolejności rozpatrywania wniosków o dofinansowanie podlegających ocenie w zakresie kryteriów wyboru operacji.

2.	ocena wniosku o dofinansowanie, zawieranie umów o dofinansowanie	Zgodność realizacji zadań powierzonych instytucji pośredniczącej z obowiązującymi przepisami i procedurami w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027, w tym sprawdzenie procesu obsługi operacji w obszarze ocena wniosku o dofinansowanie, zawieranie umów o dofinansowanie poprzez weryfikację: - pod względem formalnym i merytorycznym wniosków o dofinansowanie, - rozpatrywanie spraw w przypadku odmowy przyznania pomocy, - sporządzanie i podpisywanie umów o dofinansowanie/aneksów, - dokonywanie przez IP weryfikacji przesłanek wyłączających otrzymanie pomocy z programu
3.	zawieranie aneksów do umów o dofinansowanie oraz wniosków o płatność, w tym kontrola prawidłowości i kwalifikowalności kosztów oraz zatwierdzanie kwot do wypłaty	Zgodność realizacji zadań powierzonych instytucji pośredniczącej z obowiązującymi przepisami i procedurami w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027, w tym sprawdzenie procesu obsługi operacji w obszarze oceny wniosku o płatność, w tym kontrola prawidłowości i kwalifikowalności kosztów oraz zatwierdzanie kwot do wypłaty poprzez weryfikację: - weryfikacja wniosków o płatność, - dokonywanie płatności na rzecz beneficjenta - dokonywanie przez IP weryfikacji przesłanek rozwiązania umowy o dofinansowanie, - weryfikacja przez beneficjenta zamówień zgodnie z ustawą prawo zamówień publicznych lub na podstawie wytycznych dotyczących udzielania zamówień w ramach programu, - przeprowadzanie kontroli na miejscu realizacji operacji

Instytucja Zarządzająca bierze pod uwagę możliwość wykonania kontroli w trybie doraźnym.

Kontrola trwałości operacji

W okresie objętym niniejszym planem kontroli instytucja zarządzająca planuje przeprowadzanie kontroli trwałości operacji. W III kwartale 2026 r. IZ przygotuje analizę, po przeprowadzeniu której zostanie podjęta decyzja o ewentualnym przeprowadzeniu kontroli trwałości operacji przez pracowników instytucji zarządzającej. W przypadku podjęcia decyzji o realizacji kontroli trwałości zostanie przeprowadzona analiza ryzyka, której celem będzie wytypowanie operacji, które zostaną poddane kontrolom trwałości.

Kontrola LSR

W roku obrachunkowym objętym planem kontroli programu instytucja zarządzająca planuje przeprowadzenie kontroli w 12 wybranych RLGD.

2.2. Instytucja pośrednicząca

Kontrole monitoringowe

W roku obrachunkowym objętym planem kontroli IP szacuje przeprowadzenie 8 kontroli operacji o charakterze monitoringowym (szkolenia, konferencje, targi itp.).

Kontrole operacji – do zakończenia operacji

Agencja przeprowadziła typowanie do kontroli na miejscu na etapie wniosku o płatność końcową metodą analizy ryzyka na puli podpisanych umów o dofinansowanie, dla których

złożono wniosek o płatność końcową. Metodą tą wytypowane zostało minimum 10 % kosztów kwalifikowalnych odpowiadających wnioskowi podlegającym typowaniu. Przy czym koszty kwalifikowalne donoszą się do kosztów kwalifikowalnych całej operacji, tj. wszystkich jej etapów. Liczba planowanych do przeprowadzenia kontroli przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 2 - szacunkowa liczba kontroli na etapie wniosku o płatność końcową

Priorytet	Działanie	Szacunkowa liczba kontroli
1. Wspieranie zrównoważonego rybołówstwa oraz odbudowy i ochrony żywych zasobów wodnych	1.2 Innowacje	1
	1.3 Dywersyfikacja działalności rybackiej	22
	1.4 Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy	17
	1.5 Inwestycje w portach	4
	1.9 Kontrola i egzekwowanie przepisów WPRyb	6
	1.11 Ochrona środowiska naturalnego i zmniejszenie wpływu działalności rybackiej na środowisko	4
2. Wspieranie zrównoważonej działalności w zakresie akwakultury oraz przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury, przyczyniając się w ten sposób do bezpieczeństwa żywnościowego w Unii	2.1 Kapitał ludzki	3
	2.2 Inwestycje i innowacje w akwakulturze	22
	2.4 Organizacje producentów	2
	2.5 Inwestycje w przetwórstwie	5
	2.6 Zmniejszenie oddziaływania przetwórstwa na środowisko	2
	2.7 Świadomy Konsument	2
3. Sprzyjanie zrównoważonej niebieskiej gospodarce na obszarach przybrzeżnych, wyspiarskich i śródlądowych, która obejmuje tradycyjną i nowo powstającą działalność gospodarczą związaną z oceanami, morzami, wybrzeżami i wodami śródlądowymi, oraz wspieranie rozwoju społeczności rybackich i sektora akwakultury	3.1 Realizacja lokalnych strategii rozwoju i współpraca	22
4. Wzmocnienie międzynarodowego zarządzania oceanami oraz przyczynienie się do zapewnienia bezpieczeństwa i czystości mórz i oceanów, ochrony na nich, a także zrównoważonego zarządzania nimi	4.1 Wiedza o morzu	2
	4.2 Nadzór Morski I Współpraca Straży Przybrzeżnych	1
RAZEM		115

Kontrole – poddziałanie 2.3.1 Usługi środowiskowe

W ramach poddziałania 2.3.1 Usługi środowiskowe szacowane jest złożenie 809 wniosków o płatność pośrednią. Zgodnie z przyjętym odrębnym sposobem typowania do kontroli zostało wybranych 10 % operacji, tj. 81 kontroli.

Kontrole operacji nie inwestycyjnych (szkolenia, konferencje)

Kontrolom monitoringowym, przeprowadzanym w rzeczywistym czasie trwania danego wydarzenia, podlega 100 % operacji, w ramach których realizowane będą zadania obejmujące m.in. organizację wydarzeń typu szkolenia, konferencje, targi, działania promocyjne, itp. (operacje nieinwestycyjne). W przypadku gdy w ramach operacji odbywa się więcej wydarzeń do kontroli typowana jest próba. Agencja szacuje przeprowadzenie 36 kontroli omawianego typu operacji.

Kontrole w ramach pomocy technicznej

W ramach Pomocy Technicznej Departament Wdrożeniowy przewiduje złożenie 4 wniosków o płatność końcową w tym 2 o charakterze inwestycyjnym. W wyniku typowania Agencja szacuje przeprowadzenie 1 kontroli wniosku inwestycyjnego

Kontrole operacji – na etapie okresu trwałości operacji

Do kontroli trwałości są typowane operacje metodą analizy ryzyka, w wyniku której zostało wybranych minimum 3 % operacji podlegających typowaniu do omawianego rodzaju kontroli. Agencja nie przewiduje kontroli trwałości w ramach Priorytetu 5. Pomoc techniczna. Szacunkowa liczba kontroli przewidzianych do kontroli przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 3 - szacowana liczba kontroli na etapie trwałości operacji

Priorytet	Działanie	Szacowana liczba kontroli
1. Wspieranie zrównoważonego rybołówstwa oraz odbudowy i ochrony żywych zasobów wodnych	1.2 Innowacje	1
	1.3 Dywersyfikacja działalności rybackiej	7
	1.4. Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy	6
	1.5 Inwestycje w portach	1
	1.9 Kontrola i egzekwowanie przepisów WPRyb	2
	1.10 Gromadzenie danych	1
	1.11 Ochrona środowiska naturalnego i zmniejszenie wpływu działalności rybackiej na środowisko	1
2. Wspieranie zrównoważonej działalności w zakresie akwakultury oraz przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury, przyczyniając się w ten sposób do bezpieczeństwa żywnościowego w Unii	2.1 Kapitał ludzki	1
	2.2 Inwestycje i innowacje w akwakulturze	9
	2.4 Organizacje producentów	1
	2.5 Inwestycje w przetwórstwie	2

	2.6 Zmniejszenie oddziaływania przetwórstwa na środowisko	1
	2.7 Świadomy konsument	2
4. Wzmocnienie międzynarodowego zarządzania oceanami oraz przyczynienie się do zapewnienia bezpieczeństwa i czystości mórz i oceanów, ochrony na nich, a także zrównoważonego zarządzania nimi	4.1 Wiedza o morzu	1
	4.2 Nadzór Morski i Współpraca Straży Przybrzeżnych	1
RAZEM		37

W roku obrachunkowym objętym planem kontroli Agencja zaplanowała ogółem 270 kontroli (na etapie wniosku o płatność końcową, w ramach działania 2.3.1, monitoringowych, pomocy technicznej oraz na etapie trwałości operacji).

3. Informacja nt. planowanego zlecenia działań kontrolnych podmiotom zewnętrznym w danym roku obrachunkowym, w tym szacowana liczba tych kontroli

W roku obrachunkowym objętym programem kontroli instytucja zarządzająca nie przewiduje zlecenia działań kontrolnych podmiotom zewnętrznym. Wszystkie kontrole zarówno systemowe jak i operacji zostaną zrealizowane przez pracowników bezpośrednio zajmujących się kontrolami wydziału FMK w DR.

III. Harmonogram realizacji czynności kontrolnych

1. Instytucja zarządzająca

Zestawienie planowanych kontroli systemowych w podziale na poszczególne kwartały roku obrachunkowego przedstawia się następująco:

Tabela nr 4 – harmonogram kontroli systemowych

Nazwa kontrolowanego obszaru	2026 ¹		2027	
	Kwartał III	Kwartał IV	Kwartał I	Kwartał II
przeprowadzanie, organizacja naborów wniosków o dofinansowanie		X		
ocena wniosku o dofinansowanie, zawieranie umów o dofinansowanie	X			
ocena zawierania aneksów do umów o dofinansowanie oraz wniosków o płatność, w tym kontrola prawidłowości i kwalifikowalności kosztów oraz zatwierdzanie kwot do wypłaty			X	

¹ Powyższy harmonogram może ulec zmianie w zakresie terminów realizacji poszczególnych kontroli systemowych

2. Instytucja pośrednicząca

Kontrole na miejscu będą realizowane w terminach zależnych od harmonogramu naborów wniosków, procedowania w ramach kontroli administracyjnej oraz zgodnie z zapisami książki procedur KP-611-1022-ARiMR. Zgodnie z regułą R16 tej książki proces przeprowadzania kontroli na miejscu realizowany jest w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania zlecenia kontroli w przypadku wniosku o dofinansowanie oraz umowy o dofinansowanie z wyłączeniem kontroli operacji monitoringowych, dla których kontrola będzie przeprowadzana w zależności od terminu i miejsca realizacji operacji zgodnie z aktualnym harmonogramem oraz operacji realizowanych w ramach działania 2.3. Odnośnie do wniosku o płatność końcową kontrole przeprowadzane są w ciągu 14 dni roboczych od dnia otrzymania informacji o zakończeniu weryfikacji wniosku wytypowanego do kontroli lub otrzymania zlecenia przeprowadzenia kontroli. Natomiast kontrole trwałości są przeprowadzane do 60 dni roboczych od dnia otrzymania listy wytypowanych operacji, nie później niż do dnia upływu zobowiązania kontrolowanego podmiotu oraz 14 dni roboczych od daty otrzymania zlecenia przeprowadzenia kontroli jednak nie później niż do dnia zakończenia zobowiązania podmiotu kontrolowanego.

Tabela nr 5 – harmonogram kontroli na miejscu

Rodzaj przeprowadzanej kontroli	2025		2026	
	Kwartał III	Kwartał IV	Kwartał I	Kwartał II
Kontrola wniosków o płatność końcową, w tym 1 z pomocy technicznej	28	18	50	20
Kontrola operacji monitoringowych	9	9	9	9
Kontrola dla 2.3.1 Usługi środowiskowe	41	40	0	0
Kontrola trwałości operacji	25	12	0	0
RAZEM 270 kontroli w roku obrachunkowym	103	79	59	29